DOCUMENT RESUME

ED 321 570 FL 018 691

TITLE	English-Ukrainian Bilingual Program, Grades 1-6.
INSTITUTION	Manitoba Dept. of Education, Winnipeg.
REPORT NO	ISBN-0-7711-0766-8
PUB DATE	88
NOTE	101p.
PUB TYPE	Guides - Classroom Use - Guides (For Teachers) (052)
LANGUAGE	English; Ukranian
EDRS PRICE	MF01/PC05 Plus Postage.
DESCRIPTORS	*Bilingual Education Programs; Curriculum Design; Curriculum Guides; *Educational Objectives; Elementary Education; Foreign Countries; Language Proficiency; Native Language Instruction; Second Language Instruction; *Ukrainian; Uncommonly Taught Languages; Vocabulary Development
IDENTIFIERS	*Heritage Language; *Manitoba

ABSTRACT

This curriculum for Manitoba's bilingual heritage language instruction program in Ukrainian outlines the objectives, content, and design of instruction of the bilingual program, open to all children regardless of language background. Introductory sections describe the program's rationale, goals, and objectives, and provide notes on program implementation, student evaluation, and curriculum adaptation for special needs. Three subsequent sections include the following: (1) the general cognitive and language goals and specific objectives in each language skill area (listening, speaking, reading, and writing) at each grade level; (2) a scope and sequence chart of linguistic skills, entirely in Ukrainian, for each grade level; and (3) minimum vocabulary acquisition lists, in Ukrainian, and phrase lists, in English and Ukrainian, for grades 1-3. (MSE)

****
* Reproductions supplied by EDRS are the best that can be made *
* from the original document. *
****

ED321570

Manitoba Education

1988

english – ukrainian bilingual program

grades 1 – 6

"PERMISSION TO REPRODUCE THIS MATERIAL HAS BEEN GRANTED BY
K.A. Cosens
TO THE EDUCATIONAL RESOURCES INFORMATION CENTER (ERIC)."

U.S. DEPARTMENT OF EDUCATION
Office of Educational Research and Improvement
EDUCATIONAL RESOURCES INFORMATION CENTER (ERIC)
X This document has been reproduced as received from the person or organization originating it.
☐ Minor changes have been made to improve reproduction quality.
• Points of view or opinions stated in this document do not necessarily represent official OERI position or policy.

approved by the minister of education

FL018491

BEST COPY AVAILABLE

english – ukrainian bilingual program

grades 1 – 6

approved by the minister of education

manitoba education 1988

ISBN 0-7711-0766-8

ACKNOWLEDGEMENTS

Manitoba Education wishes to express its appreciation to the following members of the Primary and Upper Elementary sections of the English-Ukrainian Bilingual Curriculum Committee who contributed to the development of this guide:

Marijka Banias	Springfield Heights School River East S.D. No. 9
Taras Chubey	Ralph Brown School Winnipeg S.D. No. 1
Tymofiy Hawrysh	Shevchenko School Boundary S.D. No. 16
Marijka Jaszczyk	R.F. Morrison School Seven Oaks S.D. No. 10
Shirley Lisowski	Regent Park School Transcona-Springfield S.D. No. 12
Marijka Luciw	Oakbank Elementary School Transcona-Springfield S.D. No. 12
Diane Machnee	Happy Thought School Lord Selkirk S.D. No. 11
Adeline Natyna	Springfield Heights School River East S.D. No. 9
Lesia Palaschuk	Oakbank Elementary School Transcona-Springfield S.D. No. 12
Marijka Semegen	Regent Park School Transcona-Springfield S.D. No. 12
Hannia Tarasiuk	R.F. Morrison School Seven Oaks S.D. No. 10
Luba Urichen	Smith-Jackson School Dauphin-Ochre Area #1 S.D. No. 33
Lew Kurdydyk	Ukrainian Language Consultant Manitoba Education

CONTENTS

INTRODUCTION	1
GENERAL THINKING AND LANGUAGE GOALS/ SPECIFIC LISTENING, SPEAKING, READING AND WRITING OBJECTIVES	11
SCOPE AND SEQUENCE CHART GRADES 1-6	35
MINIMUM VOCABULARY ACQUISITION LIST GRADES 1-3	59

INTRODUCTION

The Ukrainian language has been taught in Manitoba public schools since the early 1960's. However, an amendment to the Public Schools Act in 1978, permitting the use of languages other than French and English for a maximum of 50 percent of classroom instruction in the regular school day, made possible the implementation of the English-Ukrainian Bilingual Program in 1979 on a pilot basis.

The English-Ukrainian Bilingual Program is open to all, regardless of cultural background. Children in this program study the same subjects as children in regular classes, but in addition they learn to understand, speak, read and write in Ukrainian. They become bilingual in a natural way through partial immersion in the Ukrainian language as they participate in everyday classroom conversations and activities and hear Ukrainian being used as a language of instruction. Students learn to read and write in English first; only in grade 2 are they formally introduced to reading and writing in Ukrainian.

Preliminary research shows that participation in the English-Ukrainian Bilingual Program does not hinder development of the students' English language; rather, their English language arts skills are developed at a rate comparable to that displayed by students in the regular school program. While achieving the same competency in English language arts as their unilingual peers, these students learn to communicate--understand, speak, read, write and think--in Ukrainian at the same time. Upon completion of the English-Ukrainian Bilingual Program, students will have achieved a level of proficiency in Ukrainian and English that will allow them to pursue further studies with ease in both languages.

The focus of this guide is limited to areas pertinent to the learning of Ukrainian and, more specifically, to the acquisition of Ukrainian language arts skills. However, the guide is intended to be used as a supplement to the English Language Arts: Early Years and English Language Arts: Middle Years guides. Curriculum guidelines as approved by Manitoba Education are used at all grade levels in the teaching of all subjects within the scope of the English-Ukrainian Bilingual Program.

RATIONALE

Second language instruction in Manitoba's public school system is a province-wide phenomenon, a phenomenon whose growth is largely due to the positive impact of Canada's multicultural reality on the educational system and schools' resulting sensitivity to the needs of ethnic communities. In recent years, more and more courses have become available in heritage languages, the languages of those ethnic communities. There are many benefits of such language study for the individual, the community and the nation alike.

For the individual, the study of a heritage language encourages a rediscovery of historical roots and a renewed appreciation of cultural values. Facility in a heritage language increases the potential for enjoyment of leisure time, opens up a wealth of literature, permits in-depth study of traditional culture and allows for travel in the ancestral homeland without an interpreter. An awareness of one's personal heritage, coupled with the insights which language experience yields in encounters with others of one's own or another culture, provides meaningful answers to such basic questions as "Who am I?" and "Where in the overall scheme of things do I fit in?"

On the community and national levels, the preservation of heritage and traditions of different ethnolinguistic communities enriches and adds variety to Canadian culture, produces an informed Canadian citizenry and fosters local, regional and national spirit.

As the mother tongue of many Canadians, Ukrainian is freely spoken in homes, at social gatherings and at professional meetings and conventions of Ukrainian organizations. It is used in businesses and professions and serves both as a liturgical language in parishes and as a language of instruction in schools. From an ethnic viewpoint, the study of the Ukrainian language is directly related to the cultural, aesthetic, intellectual and spiritual needs of Ukrainians in Canada.

GOALS

Linguists commonly acknowledge that first and second language acquisition and learning develop, for the most part, along parallel lines. There are, however, unique elements in the second language acquisition/learning process that must be considered in curriculum planning. Consequently, both similarities and differences must become part of the conceptual framework of any second language program.

The following goal statements will guide Ukrainian language development within the framework of the English-Ukrainian Bilingual Program:

1. Through the Ukrainian language arts program students will acquire:
   a. a new code for thinking and communication;
   b. a deeper appreciation of Ukrainian people and their values, customs and culture;
   c. a broader perception of the Canadian and global multicultural mosaic;
   d. skills that will enable them to be full participants in Canada's Ukrainian communities.

2. Language communicates thoughts, feelings and ideas and assists in social and personal development. Through the development of the four language skills (listening, speaking, reading and writing), the Ukrainian Language Arts program will:
   a. promote cognitive, affective and psychomotor development of students;
   b. reflect Ukrainian attitudes, values and culture in the classroom;
   c. encourage the use of Ukrainian in a variety of ways and situations within the classroom;
   d. provide a foundation for life-long use of the Ukrainian language in the community.

It should be noted that the general thinking and language goals for English language arts and Ukrainian language arts are identical. Similarly, the general goals for the other subjects taught in Ukrainian (social studies, health, art,

physical education and music) remain identical to those listed in the respective English-language curriculum guides. In the teaching of all subjects within the framework of the English-Ukrainian Bilingual Program the original English-language source documents should be consulted.

OBJECTIVES

The specific listening, speaking, reading, and writing objectives of the Ukrainian language arts curriculum essentially parallel those of the English language arts curriculum. An exception is the planned staggering of the reading and writing of Ukrainian at the primary level in order to facilitate the development of listening and speaking skills in the target language and to preclude second language interference at the critical time when children are introduced to reading and writing in English. Hence, the orderly acquisition of English-language reading and writing skills precedes the orderly acquisition of these same skills in the Ukrainian language.

The specific objectives for Ukrainian language arts are listed in this curriculum guide together with the general goals in separate sections which follow.

PROGRAM IMPLEMENTATION

The bilingual program is normally divided into two separate teaching segments, usually with the morning being reserved for instruction in English and the afternoon for instruction in Ukrainian. However, determination of the preferred pattern of program delivery rests strictly with the administration of the school and frequently depends upon factors such as classroom grouping of students, the local availability of bilingual teachers and subject specialists, policies of divisional school boards, etc. Regardless of the nature of the scheduling of classes, it is imperative that there be no mixing or alternate use of the languages of instruction in a specific subject area: there must be a marked and clear delineation between the subjects taught in English and those taught in Ukrainian.

To do otherwise is self-defeating in the short term and destructive to bilingual instruction in the long term.

Grants for bilingual instruction in any heritage language area are contingent upon the school offering 50 percent of the subject matter in the respective second language.

Entry into the program is at the kindergarten and grade 1 levels only; normally no provision is made for entry at a later point. Kindergarten, when offered, should provide children with sufficient Ukrainian language skills to enable them to function in a classroom setting.

EVALUATION

Effective evaluation enables the teacher to ascertain student achievement in terms of program aims and objectives and informs students of the extent of their progress in language acquisition. Performance should be evaluated informally during the course of learning and more formally at the end of the learning process.

Whatever the evaluation method used, testing should initially focus on listening and speaking, and gradually extend to writing and reading. It is essential that the teacher be aware of what can be expected at different stages of language learning and that the student's development and previous experience in the language be taken into account.

PROGRAM DESIGN

The English-Ukrainian Bilingual Program provides for the use of both the English and Ukrainian languages for classroom instruction on a 50 - 50 basis. On the one hand, such provision makes it possible for students to maintain the English learned prior to their entry into the program and also to grow in English language arts skills during the course of instruction. On the other, such provision also makes it possible for students to achieve a degree of fluency in Ukrainian and to become familiar with Ukrainian culture and customs.

The design of the individual courses within the bilingual programs has been the responsibility of the curriculum committees within the subject areas and is based on a knowledge of the stages of learning. All the major emphases, approaches and methods appropriate to the respective areas of instruction are maintained, only the language of instruction varies. In all matters of program design teachers should refer to the original English-language curriculum guides for the various subject areas.

Students enrolled in the English-Ukrainian Bilingual Program are taught English language arts, mathematics and science in English and Ukrainian language arts, social studies, health, music, art and physical education in Ukrainian. The decision of whether or not to offer the instruction of basic French and at what level to introduce it continues to be determined by the local school boards.

SCOPE AND SEQUENCE

To provide an overview of content and to illustrate articulation of Ukrainian language elements across the grades, a language skills progression outline for each grade level in Ukrainian language arts specifies acceptable minimum requirements. Teachers must be mindful of these expectations when teaching the content of any subject, striving not only to adhere to these minimal requirements but, under favourable circumstances, even to exceed them.

SPECIAL NEEDS

It is frequently necessary to adapt curricula to varying circumstances and special needs. Students learning Ukrainian may range from the gifted to the learning-disabled and may include those with physical or other handicaps. These, of course, will require a more individualized approach. Moreover, other needs created by conditions related to second language learning will also emerge.

Special-needs students in the Bilingual English-Ukrainian Program may include the following:

a. the gifted student;

b. the student with a rich language background;

c. the student successful in second language acquisition but weak in other areas;

d. the student who acquires language skills at a different rate than other students;

e. the student with little or no previous instruction in Ukrainian;

f. the student with minimal language background;

g. the student placed in a multigrade classroom;

h. the student from a supplementary school placed in a bilingual classroom.

To deal adequately with these special needs of children, teachers will require additional time and resources.

GENERAL THINKING AND LANGUAGE GOALS

SPECIFIC LISTENING, SPEAKING, READING AND WRITING OBJECIVES

GRADES 1-6

НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНІ ЗАВДАННЯ

МОВНІ УМІННЯ І НАВИЧКИ:АВДІЮВАННЯ, ГОВОРІННЯ, ЧИТАННЯ, ПИСАННЯ

КЛЯСИ 1-6

GRADE 1 - GENERAL THINKING AND LANGUAGE GOALS

Thinking

The students should demonstrate growth in their ability to:

plan	describe	sense emotions	classify	organize
predict	explain	give opinions	compare	prefer
sequence	summarize	evaluate	select	make judgements

Language

The students should show growth in their ability to use the Ukrainian language for:

self-maintenance (e.g., directing actions of self)
social communication (e.g., relating to others)
cognitive development (e.g., logical reasoning, memory development)
self-expression (e.g., artistic use of language)

The student's language should reflect an increasing awareness of:

phonology - sounds syntax - order semantics - meaning

Program Elements

These thinking and language skills should be fostered through a Ukrainian language arts program in which children will:

listen to/for:

stories	explanations
poems	descriptions
songs	comparisons
simple reports	sequence
rhymes	opinions
jingles	preferences
simple directions	expressions of feelings

communicate orally using:

stories	directions
poems	instructions
songs	conversations
jingles	descriptions
rhymes	comparisons
	sequence
	expressions of feelings

read/view a variety of written/illustrated:

experience charts	stories
picture books	poems
pictures	rhymes
pictorial filmstrips	jingles

use illustrations or written form for communication of:

experiences	labels
ideas	poems
thank-you letters	stories

GRADE 1 - SPECIFIC LISTENING, SPEAKING, READING AND WRITING OBJECTIVES

ORACY

Listening — Students should be able to:

Comprehend auditory information:
- recall/retain the sequence of two or three events.

Recognize uses of language:
- recall/retain direction;
- recall/retain information.

Apply inferential and creative thinking to listening activities:
- predict;
- sense emotion;
- give opinions;
- make judgements.

Demonstrate a phonetic awareness of sounds:
- discriminate similarities and differences of sounds;
- identify initial sounds.

Develop an awareness of the intonation and rhythm of language:
- recite rhymes.

Speaking — Students should be able to:

Demonstrate an increasing ability to communicate with peers, adults, and groups:
- use a gradually expanding variety of verbal and non-verbal communication skills;
- speak clearly.

Demonstrate a gradual growth in language use:
- speak in phrases and one-word responses.

Begin to develop the ability to communicate to audiences:
- use creative dramatization and dialogue.

LITERACY

Reading — Students should be able to:

Develop visual skills necessary for the process of reading:
- discriminate and remember spatial position, figure/ground;
- understand constancy of form.

Comprehend reading-readiness materials:
- locate and recall information.

Apply inferential thinking ability to reading:
- predict;
- sense emotions;
- make comparisons.

Demonstrate an awareness of phonetic and structural analysis:
- associate auditory and visual information;
- use phonetic analysis (consonants and vowels);
- use structural analysis to identify words (roots, compound words, common affixes).

Writing — Students should be able to:

Begin to use written language:
- print name legibly in Ukrainian.

RECEPTION

TRANSMISSION

GRADE 2 - GENERAL THINKING AND LANGUAGE GOALS

Thinking The students should demonstrate growth in their ability to:

plan	describe	sense emotions	classify	organize
predict	explain	give opinions	compare	prefer
sequence	summarize	evaluate	select	make judgements

Language The students should show growth in their ability to use the Ukrainian language for:

self-maintenance (e.g., directing actions of self)
social communication (e.g., relating to others)
cognitive development (e.g., logical reasoning, memory development)
self-expression (e.g., artistic use of language)

The students' language should reflect an increasing awareness of:

phonology - sounds syntax - order semantics - meaning

Program Elements These thinking and language skills should be fostered through a Ukrainian language arts program in which children will:

listen to/for:

simple reports	songs
instructions	simple directions
conversations	explanations
discussions	descriptions
stories	comparisons
poems	sequence
jingles	opinions
rhymes	preferences
jokes	expressions of feelings

communicate orally using:

reports	sequence
instructions	expressions of feelings
discussions	stories
conversations	songs
interviews	rhymes
directions	jingles
descriptions	poems
comparisons	

read/view a variety of written/illustrated:

pictures	directions
stories	lists
poetry	rhymes
paragraphs	jingles
simple graphs & charts	experience charts
reports	picture books
	pictorial filmstrips

use illustrations or written form for communication of:

letters	poems
. friendly letters	rhymes
. invitations	paragraphs
. thank-you notes	illustrations
lists	labels
instructions	simple charts
directions	experiences
stories	ideas

GRADE 2 - SPECIFIC LISTENING, SPEAKING, READING AND WRITING OBJECTIVES

ORACY

Listening

Students should be able to:

Comprehend auditory information:
- associate visual and auditory information;
- recall details;
- recall the sequence of three or four events.

Recognize uses of language:
- recall complete directions.

Apply inferential thinking skills to listening activities:
- predict;
- sense emotion;
- give opinions;
- make judgements;
- compare.

Demonstrate a phonetic awareness of sounds:
- discriminate similarities and differences of sounds;
- identify medial and final sounds;
- select rhyming words;
- recognize the relationship between the sounds of language and their symbols;
- recognize consonants and vowels;
- recognize structural elements (roots, plurals, compound words, etc.).

Continue to develop an awareness of the intonation and rhythm of language:
- recite simple poems.

LITERACY

Reading

Students should be able to:

Continue to develop visual skills necessary for the process of reading:
- discriminate similarities and differences of visual symbols.

Comprehend written material:
- associate visual and auditory information;
- locate and recall information.

Apply inferential thinking skills to reading:
- identify through context;
- predict;
- sense emotion;
- make comparisons;
- give opinions.

Develop sight word recognition:
- instantly recognize words used in reading material.

Demonstrate an awareness of phonetic and structural analysis:
- associate auditory and visual information;
- use phonetic analysis (initial, medial, and final consonants and vowels);
- use structural analysis to identify words (roots, compound words, common prefixes).

RECEPTION

ORACY

Speaking

Students should be able to:

Demonstrate an increasing ability to communicate with peers, adults, and groups:
- speak clearly at a suitable rate;
- use correct pronunciation;
- practice voice control;
- use appropriate gestures/facial expressions and voice quality.

Demonstrate growth in the complexity of language used:
- use appropriate language structures;
- speak in sentences.

Continue to develop the ability to communicate to audiences:
- use creative dramatization and dialogue.

LITERACY

Writing

Students should be able to:

Demonstrate an increasing ability to communicate with others through written language:
- understand and use creative letter forms;
- develop fine motor control necessary for the process of writing;
- write legibly.

Begin to select form for purpose:
- use appropriate forms for clear communication (illustrated or written experiences, ideas, stories, thank-you letters).

Demonstrate growth in the complexity of language used:
- begin to use capital letters and punctuation for clear communication (periods, question marks);
- use basic spelling vocabulary and apply knowledge of phonetic and structural analysis to written work.

TRANSMISSION

GRADE 3 - GENERAL THINKING AND LANGUAGE GOALS

Thinking

The students should demonstrate growth in their ability to:

plan	describe	sense emotions	classify	organize
predict	explain	give opinions	compare	prefer
sequence	summarize	evaluate	select	make judgements

Language

The students should show growth in their ability to use the Ukrainian language for:

self-maintenance (e.g., directing actions of self)
social communication (e.g., relating to others)
cognitive development (e.g., logical reasoning, memory development)
self-expression (e.g., artistic use of language)

The students' language should reflect an increasing awareness of:

phonology - sounds syntax - order semantics - meaning

Program Elements

These thinking and language skills should be fostered through a Ukrainian language arts program in which children will:

listen to/for:

simple reports
directions
instructions
explanations
conversations
descriptions
discussion
comparisons
sequence
opinions
preferences
expressions of feelings
rhymes
stories
poems
jingles
jokes
riddles
songs
introductions
interviews
reports
plays

communicate orally using:

reports
instructions
discussions
conversations
interviews
directions
descriptions
comparisons
sequence
expressions of feelings
stories
songs
rhymes
jingles
poems
jokes
introductions

read/view a variety of written/illustrated:

experience charts
picture books
pictures
filmstrips
paragraphs
stories
poems
graphs
charts
reports
lists
directions
rhymes
jingles
jokes
reports
plays
recipes
posters

use illustrations or written forms for communication of:

experiences
ideas
paragraphs
letters
. friendly letters
. invitations
. thank-you notes
lists
stories
poems
rhymes
instructions
directions
illustrations
labels
charts
outlines
simple notes

GRADE 3 - SPECIFIC LISTENING, SPEAKING, READING AND WRITING OBJECTIVES

ORACY

Listening — Students should be able to:

Comprehend auditory information:
- demonstrate growth in auditory memory recall (details, sequence, directions, poems, stories, etc.).

Apply inferential thinking skills to listening activities:
- plan;
- predict;
- summarize;
- evaluate;
- select.

Demonstrate phonetic awareness:
- identify consonants, blends, etc.;
- identify word structure, roots, prefixes, compounds, and syllables.

Develop an awareness of intonation to clarify meaning:
- distinguish characteristics of pitch, stress, intensity, quality, duration, and sequence.

LITERACY

Writing — Students should be able to:

Comprehend written material:
- locate and recall information in increasingly complex material.

Continue to apply inferential thinking skills to reading:
- identify words through context;
- predict;
- sense emotions;
- summarize;
- evaluate.

Begin to use reading for a variety of purposes:
- apply reading skills to both fiction and non-fiction.

Continue to develop visual skills necessary for the process of reading:
- continue to refine discrimination and memory skills learned in previous grades and associate visual and auditory information;
- continue to develop sight word recognition;
- recognize a greater number of words instantly;
- demonstrate an awareness of phonetic and structural analysis;
- use phonetic analysis to identify words (consonants, vowels, diagraphs, diphthongs, vowel variants, phonograms);
- use structural analysis to identify words (word structures, prefixes, suffixes, syllables).

RECEPTION

GRADE 3 - SPECIFIC LISTENING, SPEAKING, READING AND WRITING OBJECTIVES (Cont'd)

ORACY

Speaking

Students should be able to:

Demonstrate an increasing ability to communicate with peers, adults, and groups:
- recognize the importance of oral language relations;
- practice accepted rules for conversations, discussions, reports, introductions, and interviews;
- use body language, facial expression, and voice quality to convey meaning;
- use correct pronunciation and suitable voice control and posture.

Demonstrate a growing ability to recognize the variety of purposes of language:
- select appropriate language structures (formal, informal) in a variety of situations.

Continue to develop the ability to communicate to audiences:
- use creative dramatization and dialogue.

LITERACY

Writing

Students should be able to:

Demonstrate an increasing ability to communicate effectively with others:
- use standard forms of manuscript and cursive writing;
- write legibly with reasonable speed.

Continue to select writing forms for designated purposes:
- use the appropriate forms of written language for clear communication (paragraphs, stories, directions, instructions, recipes, simple notes and charts, illustrations, letters, outlines, poetry).

Demonstrate growth in the complexity of language used:
- use capital letters and correct punctuation for clear communication (periods, question marks, quotation marks, apostrophes, commas, hyphens).

Begin to apply proofreading skills:
- use basic spelling skills, and apply knowledge of phonetic and structural analysis to written work.

Begin to show an understanding of the different forms and functions of words:
- use parts of speech (noun, verb, adjective, adverb) appropriately.

Begin to show an ability to organize information from a variety of sources:
- apply study skills to writing, for the specific purpose of gathering and sharing information.

TRANSMISSION

GRADE 4 - GENERAL THINKING AND LANGUAGE GOALS

Thinking

The students should demonstrate growth in their ability to:

plan	describe	sense emotions	classify	analyze
predict	explain	give opinions	compare	synthesize
sequence	summarize	evaluate	hypothesize	

Language

The students should show growth in their ability to use the Ukrainian language for:

self-maintenance (e.g., directing actions of self)
social communication (e.g., relating to others)
cognitive development (e.g., logical reasoning, memory development)
self-expression (e.g., artistic use of language)

The students' language should reflect an increasing awareness of:

phonology - sounds syntax - order semantics - meaning

Program Elements

These thinking and language skills should be fostered through a Ukrainian language arts program in which children will:

listen to:

fairy tales
tall tales
animal stories
biographies
invitations
replies
poetry
plays
rhymes
jingles
introductions
conversations
discussions
interviews
reports
personal anecdotes
directions
jokes
songs
instructions
explanations
descriptions
comparisons
sequence
preferences
expressions of feelings

read:

stories
- . fairy tales
- . tall tales
- . animal stories
- . biographies
- . autobiographies

invitations
replies
friendly letters
outlines
interviews
summaries
poetry - jingles
plays
posters
recipes
jokes
charts and graphs
experience charts

use oral language for:

- story telling
  - . animal stories
  - . biographies
  - . autobiographies
- rhymes
- poetry
- plays
- choral speaking
- songs
- jokes
- personal anecdotes
- conversation
- informal talk
- discussion
- invitations
- replies
- introductions
- interviews
- reports
- instructions
- directions
- descriptions

write:

- animal stories
- biographies
- autobiographies
- booklets
- invitations
- reply letters
- friendly letters
- thank you-letters
- diaries
- poetry
- riddles
- experiences
- paragraphs
- directions
- illustrations
- charts
- outlines
- notes

GRADE 4 - SPECIFIC LISTENING, SPEAKING, READING AND WRITING OBJECTIVES

ORACY

Listening

Students should be able to:

Comprehend auditory information:
- demonstrate growth in visual/ auditory memory recall (details, sequence, direction, poems, stories, plays).

Apply inferential thinking skills to listening activities:
- summarize;
- give opinions;
- evaluate;
- analyze;
- hypothesize.

Demonstrate an increasing awareness of phonetic and structural skills:
- apply phonetic and structural analysis of words received auditorily.

Continue to develop an awareness of intonation and rhythm of language:
- distinguish intensity, pitch, quality, and sequence of a variety of sounds.

LITERACY

Reading

Students should be able to:

Comprehend written material:
- locate, recall, and organize information in increasingly complex material.

Continue to apply inferential thinking skills to reading:
- summarize;
- give opinions;
- evaluate.

Demonstrate an ability to collect information:
- display study skills related to the use of dictionaries.

Continue to develop visual skills necessary for the reading process:
- refine auditory and memory skills;
- associate visual and auditory information using increasingly complex material.

Demonstrate an increasing ability to use a combination of sight-word, phonetic and structural analysis as well as context to recognize words:
- recognize instantly an expanding number of words that occur frequently in reading material;
- apply phonetic and structural analysis to identify unfamiliar words in isolation and in context.

Recognize and apply a variety of language skills:
- use punctuation to clarify meaning.

RECEPTION

GRADE 4 - SPECIFIC LISTENING, SPEAKING, READING AND WRITING OBJECTIVES (Cont'd)

ORACY

Speaking

Students should be able to:

Demonstrate an increasing ability to communicate with peers, adults, and groups:
- use appropriate facial expressions, gestures, postures, and voice control.

Continue to demonstrate an ability to recognize the variety of purposes of language:
- use appropriate language structures, (formal, informal) in a variety of situations.

Continue to develop the ability to communicate to audiences:
- use creative drama, puppetry, pageantry.

LITERACY

Writing

Students should be able to:

Demonstrate an increasing ability to communicate with others:
- use standard forms of manuscript and cursive writing;
- write legibly with increasing speed.

Continue to select writing/language forms for specific purposes:
- use appropriate forms of language for clear communication (paragraphs, stories, directions, instructions, recipes, simple notes, letters, outlines, poetry, diaries).

Demonstrate growth in the complexity of language used:
- use capital letters and correct pronunciation for clear communication (periods, question marks, quotation marks, apostrophes, hyphens, capital letters, exclamation points).

Apply proofreading skills:
- read written work for the purpose of changing or correcting content, punctuation, capitalization, and spelling.

Show an understanding of the different forms and functions of words:
- use parts of speech (noun, verb, adjective, adverb) appropriately.

Show an ability to organize information from a variety of sources:
- apply study skills to writing for the specific purpose of gathering and sharing information.

T R A N S M I S S I O N

GRADE 5 - GENERAL THINKING AND LANGUAGE GOALS

Thinking

The students should demonstrate growth in their ability to:

plan	describe	sense emotions	classify	analyze
predict	explain	give opinions	compare	synthesize
sequence	summarize	evaluate	hypothesize	

Language

The students should show growth in their ability to use the Ukrainian language for:

self-maintenance (e.g., directing actions of self)
social communication (e.g., relating to others)
cognitive development (e.g., logical reasoning, memory development)
self-expression (e.g., artistic use of language)

The students' language should reflect an increasing awareness of:

phonology - sounds syntax - order semantics - meaning

Program Elements

These thinking and language skills should be fostered through a Ukrainian language arts program in which children will:

listen to:

- stories
  - . autobiography
  - . fantasy
  - . legends
  - . fables
  - . fairy tales
  - . tall tales
- reports
- puppet shows
- plays
- films
- filmstrips
- poetry
- personal anecdotes
- jokes
- songs
- rhymes

read:

- stories
  - . fairy tales
  - . tall tales
  - . animal tales
  - . myths
  - . legends
  - . fables
- reports
- diaries
- interviews
- film titles
- filmstrip captions
- experience charts
- recipes
- charts and graphs
- puppet show scripts
- plays
- poetry
- letters
  - . friendly letters
  - . invitations
  - . replies
  - . thank-you notes
- newspaper advertisements
- posters
- summaries
- outlines
- notes

use oral language for:

- poetry
- plays
- puppetry
- skits
- story telling
  - . tall tales
  - . science fiction
  - . fantasy
  - . fairy tales
  - . animal tales
  - . myths
  - . legends
  - . fables
- rhymes
- choral speaking
- songs
- jokes, riddles
- autobiography
- personal anecdotes
- discussion
- interviews
- reports
- instructions
- descriptions

write:

- experience charts
- labels
- captions
- topical outlines
- stories
- poetic forms
- diaries
- logs
- letters
  - . friendly letters
  - . invitations
  - . replies
  - . thank-you notes
- summaries
- short plays
- jokes
- riddles
- experiences
- reports
- charts
- outlines
- notes
- instructions
- dialogues
- rhymes

GRADE 5 - SPECIFIC LISTENING, SPEAKING, READING AND WRITING OBJECTIVES

ORACY

Listening

Students should be able to:

Comprehend literally, inferentially, critically:
- identify main idea and specific details;
- recognize sequence;
- make inferences and suggest/identify implied meanings;
- make judgements and draw conclusions;
- predict outcomes;
- recognize cause-effect relationships;
- discriminate between the real and the imaginary;
- respond to mood;
- follow directions.

Make simple topical outlines from material presented orally.

Adapt listening to the communication context: person-to-person, or group (large or small).

Listen with enjoyment and appreciation for recreational purposes (music, drama, radio, etc.).

Discriminate similarities and differences of sounds:
- build a listening vocabulary;
- continue contextual analysis: syntactic cues (roots, affixes), semantic cues (word order), signal words (furthermore, thus);
- understand multiple meanings, antonyms, synonyms, and specialized vocabulary.

Develop an awareness of the intonation and rhythm of language:
- listen to and recognize emotional reactions;
- understand and respond to sentence forms
  . simple, compound;
  . interrogative, imperative, exclamatory, assertive;
- understand and sense appropriateness of register of language used in variety of contexts.

LITERACY

Reading

Students should be able to apply the reading skills and objectives of Grades 1, 2, 3, and 4. Students should be able to:

Comprehend literally and inferentially:
- demonstrate growth in thought processes by perceiving and comprehending increasingly complex written material;
- read for pleasure and information from a variety of sources;
- respond to different types and forms of literature at an appropriate level.

Collect, study, and organize information:
- use the dictionary;
- locate information by using various parts of a book, graphs, charts, and reference material;
- summarize information;
- take notes from reading material.

Read orally and silently:
- adjust reading rate to specific purposes and materials.

Build and extend vocabulary:
- recognize words by
  . identifying vocabulary in content areas;
  . identifying frequently used words;
  . showing an understanding of sight vocabulary;
- interpret words by
  . defining words read in context;
  . providing synonyms and antonyms.

Demonstrate phonographic and structural analysis skills:
- apply phonetic and structural analysis to identify unfamiliar words in isolation and in context;
- understand sentence structure.

RECEPTION

GRADE 5 - SPECIFIC LISTENING, SPEAKING, READING AND WRITING OBJECTIVES (Cont'd)

ORACY

Speaking

Students should be able to:

Use language effectively in all aspects of thinking (self-direction, organization, prediction, evaluation, and imagination).

Communicate orally using a widening variety of forms: discussion, report, story telling, and drama.

Demonstrate oral fluency for different purposes.

Begin to demonstrate control over verbal and non-verbal communication skills: adjusting volume, pitch, rate, gestures, and facial expressions to purpose and using intonation, inflection and pauses to suit characterization and meaning and to punctuate speech.

Demonstrate the difference between formal and informal language.

Understand the role of the speaker relative to the audience.

LITERACY

Writing

Students should be able to:

Write in widening contexts using the following forms:
- stories (two to four paragraphs);
- simple poetic forms (jingles, riddles);
- booklets, logs, diaries;
- topical outlines;
- letters (friendly, invitations, thank-you notes);
- notes (note-taking, note-making);
- simple bibliography (author, title, page reference).

Demonstrate competency in language usage:
- capital letters;
- punctuation;
- word study;
- possessives;
- abbreviations.

Show increasing competency in mechanics:
- legible handwriting;
- proofreading;
- spelling;
- editing.

Use and understand different forms and functions of the parts of speech (noun, adjective, adverb, verb).

Understand and apply the concepts of subject and predicate.

Use the dictionary to check spelling and meaning.

Begin to expand and combine sentences.

TRANSMISSION

GRADE 6 - GENERAL THINKING AND LANGUAGE GOALS

Thinking

The students should demonstrate growth in their ability to:

plan	describe	sense emotions	classify	analyze
predict	explain	give opinions	compare	synthesize
sequence	summarize	evaluate	hypothesize	

Language

The students should show growth in their ability to use the Ukrainian language for:

self-maintenance (e.g., directing actions of self)
social communication (e.g., relating to others)
cognitive development (e.g., logical reasoning, memory development)
self-expression (e.g., artistic use of language)

The students' language should reflect an increasing awareness of:

phonology - sounds syntax - order semantics - meaning

Program Elements

These thinking and language skills should be fostered through a Ukrainian language arts program in which children will:

listen to: (in addition to what has gone before)		read:	
free verse	fables	stories	diaries
historical fiction	science fiction	. fables, legends myths	interviews
autobiography	fairy and tall tales	. historical fiction	charts and graphs
biography	puppet shows	cartoons	puppetry
myths	plays	codes	plays
legends	films	poetry (wide range)	newspapers
	reports	. free verse	magazines
	personal anecdotes	. narrative poetry	posters
	songs	reports	summaries
			outlines
			notes

use oral language for: (in addition to what has gone before)

- interviews
- improvisations
- story telling
  - . historical fiction
  - . science fiction
  - . myths
  - . legends
  - . fables
- poetry
- plays
- puppetry
- skits
- choral speaking
- songs
- jokes, riddles
- autobiography
- personal anecdotes
- formal talk
- discussion
- reports
- instructions
- descriptions

write:

- simple descriptions
- simple expositions
- narrative dialogue
- outlines
- compositions
- simple scripts
- reports
- booklets
- logs
- diaries
- variety of poetic forms
- historical fiction
- experience charts
- letters
  - . friendly
  - . reply
  - . invitation
  - . thank-you
- summaries
- jokes
- riddles
- charts and graphs
- notes (taking and making)
- instructions

28

GRADE 6 - SPECIFIC LISTENING, SPEAKING, READING AND WRITING OBJECTIVES

ORACY

The objectives of Grade 5 are to be extended in this grade to a higher level of sophistication according to ability and interest.

Listening Students should be able to:

Continue to move beyond the literal meaning and interpret meanings not actually stated:
- recognize figurative language and sensory impressions;
- listen critically to a variety of poetic forms;
- make simple value judgements about what has been heard;
- follow the development of an idea in a discussion.

Correlate listening with speaking: listen to student reports, group presentations, and demonstrations.

Extend making outlines of oral presentation.

Begin the practice of note taking.

Extend recreational and appreciative listening.

Discriminate similarities and differences of sounds:
- understand and build a widening listening vocabulary;
- understand connotations and denotations.

LITERACY

Students should be able to apply the reading skills and objectives of Grades 1 through 5.

Reading Students should be able to:

Comprehend literally, inferentially, and critically:
- demonstrate growth in thought processes by perceiving and comprehending increasingly complex written material;
- read for pleasure and information from a variety of sources out of general interest and to broaden understanding;
- identify and respond to different types and forms of literature.

Collect, study, and organize information:
- use the dictionary;
- locate information through using reference material, graphs, maps, encyclopedias, periodicals, and library sources;
- summarize, verify;
- take notes.

Read orally and silently:
- adjust reading rate to specific purposes and materials.

Build and extend vocabulary:
- recognize words by
  - . applying contextual analysis (roots, affixes, word order, signal words);
  - . using configuration clues;

RECEPTION

GRADE 6 - SPECIFIC LISTENING, SPEAKING, READING AND WRITING OBJECTIVES (Cont'd)

ORACY

Listen for the rhythm and language patterns of standard Ukrainian:
- recognize phrases, pauses, and transitional words that punctuate speech;
- recognize simple sentence patterns and extend to more complex patterns;
- recall speaker's use of effective words, phrases, and figurative language;
- listen for setting and mood of a story and to the emotional reactions of the story teller;
- recognize the speaker's purpose, point of view and choice of language.

LITERACY

- interpret words by
  . continuing to define words in context;
  . writing metaphors and similies.

Demonstrate phonographic and structural analysis skills:
- apply phonetic and structural analysis to identify unfamiliar words in isolation and context;
- understand sentence structure.

RECEPTION

Speaking

Students should be able to:

Use language effectively in all aspects of thinking (self-direction, organization, prediction, evaluation, and imagination).

Communicate orally using a widening variety of forms (conversation, story telling, personal anecdotes, skits).

Speak with increasing fluency and at extended length.

Demonstrate growth in oral language vocabulary (precise vocabulary, figurative language).

Demonstrate control over verbal and non-verbal communication: adjust volume, pitch, rate, gesture, and facial expression to suit purpose and audience.

Writing

Student should be able to:

Write in widening contexts using the following forms:
- stories involving three/four paragraphs with some dialogue;
- stories, tales, fantasy, fables, legends;
- simple descriptions and expositions;
- letters (social);
- outlines (two-step);
- poetry (variety);
- simple scripts;
- reports, logs, diaries, booklets, journals;
- notes and note-taking consisting of several sentences;
- autobiographies;
- summaries;
- bibliographies (author, title, place of publication, publisher, date of publication, page reference).

TRANSMISSION

GRADE 6 - SPECIFIC LISTENING, SPEAKING, READING AND WRITING OBJECTIVES (Cont'd)

ORACY

Demonstrate the difference between formal and informal language.

Use formal language effectively in a variety of contexts (reports, demonstrations, interviews).

Participate in informal and formal verbal exchange.

Demonstrate appropriate social behaviour relevant to a speaking situation (group meetings, interviews):
- participate courteously, address the topic, and respond appropriately.

Begin to use intonation, inflection, pauses, gestures, and variable rates to punctuate speech.

LITERACY

Demonstrate competency in language usage: capital letters, punctuation, verb tenses, etc.

Show increasing competency in mechanics: spelling, legible handwriting, proofreading, editing.

Use and understand different forms of the parts of speech (types of nouns, linking verbs, prepositions, pronouns, conjunctions).

Understand and apply such concepts as object and complement.

Understand the four most common sentence patterns (kernel sentences).

Begin to produce, expand, and combine various types of sentences.

Increase competency in the use of the dictionary.

TRANSMISSION

SCOPE AND SEQUENCE CHART

GRADES 1-6

СХЕМА РОЗВИТКУ МОВНИХ УМІНЬ І НАВИЧОК

КЛЯСИ 1-6

ПЕРША КЛЯСА
УКРАЇНСЬКА МОВНА ДІЯЛЬНІСТЬ
РОЗВИТОК МОВНИХ УМІНЬ І НАВИЧОК

І. АВДІЮВАННЯ

А. Фонеми

а. Пізнавати на слух тверді приголосні.

б. Пізнавати на слух наголошені голосні.

в. Пізнавати на слух нескладотворчі [й] і [ў].

Б. Дієслова

а. Пізнавати на слух наказові форми дієслова та виконувати ними вказану дію.

б. Пізнавати на слух і розуміти як і окремо, так і у висловлюванні неозначену форму дієслова (інфінітив).

в. Пізнавати на слух і розуміти у висловлюванні похідні від інфінітива форми в однині.

В. Іменники

а. Пізнавати на слух власні імена (своє й друзів) як і в називному й знахідному відмінку, так і в кличній формі, та ототожнювати поодиноке ім'я з відповідною особою.

б. Пізнавати на слух назви речей, осіб і тварин як і в називному й знахідному відмінках, так і в кличній формі, та ототожнювати назви з відповідними засобами наочності в межах засвоєного мовного матеріялу.

в. Розуміти місцеві поняття, висловлені в місцевому відмінку, в межах засвоєного мовного матеріялу.

Г. Займенники

а. Пізнавати на слух і розуміти у висловлюванні особові займенники в межах засвоєного мовного матеріялу.

б. Пізнавати на слух і розуміти у висловлюванні присвійні займенники в межах засвоєного мовного матеріялу.

в. Пізнавати на слух і розуміти у висловлюванні вказівні займенники в межах засвоєного мовного матеріялу.

г. Пізнавати на слух і розуміти у висловлюванні питальні займенники в межах засвоєного мовного матеріялу.

Г. Прикметники

а. Пізнавати на слух і розуміти у висловлюванні прикметники, узгоджені з іменником в межах засвоєного мовного матеріялу.

б. Пізнавати на слух і розуміти у висловлюванні прикметники першого і другого ступенів порівняння в межах засвоєного мовного матеріялу.

Д. Прислівники

а. Пізнавати на слух і розуміти у висловлюванні прислівники першого і другого ступенів порівняння в межах засвоєного мовного матеріялу.

б. Пізнавати на слух і розуміти у висловлюванні прислівники місця, напряму, часу і способу дії в межах засвоєного мовного матеріялу.

Е. Прийменники

а. Пізнавати на слух і розуміти прийменники напряму як і окремо, так і в словосполученні в межах засвоєного мовного матеріялу.

б. Пізнавати на слух і розуміти прийменники місця як і окремо, так і в словосполученні в межах засвоєного мовного матеріялу.

Є. Числівники

а. Пізнавати на слух і розуміти кількісні числівники до ста.

б. Пізнавати на слух і розуміти порядкові числівники до тридцять один.

Ж. Сполучники

а. Пізнавати на слух і розуміти у висловлюванні єднальні, протиставні і причинові сполучники в межах засвоєного мовного матеріялу.

З. Частки

а. Пізнавати на слух і розуміти частки так і ні.

И. Вигуки

а. Пізнавати на слух вигуки і привітання в межах засвоєного мовного матеріялу.

II. ГОВОРІННЯ

А. Монологічне мовлення

а. Повторювати за вчителем слова, висловлювання, віршики і співанки, пов'язані з навчальними жестами, ситуаціями і темами.

б. Ставити прості запитання, пов'язані з навчальними ситуаціями, темами і особистими потребами.

в. Повідомляти і висловлюватися найпростішими реченнями відповідно до навчальної ситуації або мовного матеріялу.

Б. Діялогічне мовлення

а. Користуватися частками так і ні у відповідь на запитання вчителя.

б. Будувати прості висловлювання на засвоєному мовному матеріялі.

в. Вести простий діялог з вчителем і друзями відповідно до навчальної ситуації або за допомогою засобів наочності.

г. Давати відповідь на запитання вчителя, пов'язані з навчальними жестами, ситуаціями і темами.

III. ЧИТАННЯ

A. Друк

а. Пізнавати в друкованій формі власне ім'я та ототожнювати зі своєю особою.

б. Пізнавати в друкованій формі імена друзів та ототожнювати з їхніми особами.

IV. ПИСАННЯ

A. Друк

а. Друкувати вручну власне ім'я та ототожнювати зі своєю особою.

ДРУГА КЛЯСА
УКРАЇНСЬКА МОВНА ДІЯЛЬНІСТЬ
РОЗВИТОК МОВНИХ УМІНЬ І НАВИЧОК

І. ГОВОРІННЯ

А. Фонеми

а. Відтворювати у звуковій мові тверді приголосні.

б. Відтворювати у звуковій мові наголошені голосні.

в. Відтворювати у звуковій мові нескладотворчі [й] і [ў].

Б. Дієслова

а. Відтворювати наказові форми дієслова та виконувати вказану дію в межах засвоєного мовного матеріялу.

б. Користуватися неозначеною формою дієслова (інфінітивом) у висловлюванні.

в. Утворювати похідні від інфінітива форми в однині та користуватися ними у висловлюванні.

В. Іменники

а. Відтворювати власні імена (своє й друзів) у називному й знахідному відмінках та в кличній формі.

б. Відтворювати назви речей, осіб і тварин у називному й знахідному відмінках та в кличній формі в межах засвоєного мовного матеріялу.

в. Користуватися прийменниковими словосполученнями, висловленими в місцевому відмінку, в межах засвоєного мовного матеріялу.

Г. Займенники

а. Користуватися у висловлюванні особовими займенниками в межах засвоєного мовного матеріялу.

б. Користуватися у висловлюванні присвійними займенниками в межах засвоєного мовного матеріялу.

в. Користуватися у висловлюванні вказівними займенниками в межах засвоєного мовного матеріялу.

г. Користуватися у висловлювані питальними займенниками в межах засвоєного мовного матеріялу.

Ґ. Прикметники

а. Користуватися прикметниковими словосполученнями в межах засвоєного мовного матеріялу.

б. Користуватися прикметниками першого ступеня порівняння в межах засвоєного мовного матеріялу.

в. Користуватися прикметниками другого ступеня порівняння в межах засвоєного мовного матеріялу.

Д. Прислівники

а. Користуватися прислівниками першого і другого ступенів порівняння в межах засвоєного мовного матеріялу.

б. Користуватися прислівниками місця, напряму, часу і причини в межах засвоєного мовного матеріялу.

Е. Прийменники

а. Користуватися прийменниками напряму в межах засвоєного мовного матеріялу.

б. Користуватися прийменниками місця в межах засвоєного мовного матеріялу.

Є. Числівники

а. Користуватися кількісними числівниками до ста у висловлюванні.

б. Користуватися порядковими числівниками до тридцять один у висловлюванні.

Ж. Сполучники

а. Користуватися єднальними, протиставними і причиновими сполучниками в межах засвоєного мовного матеріялу.

З. Частки

а. Користуватися у висловлюванні питальною часткою чи, можна?

б. Користуватися у висловлюванні допустовою часткою може.

И. Монологічне мовлення

а. Повторювати за вчителем ідіоматичні вислови і речення з відповідними жестами, інтонацією і дикцією.

І. Діялогічне мовлення

а. Вести простий діялог із учителями і друзями відповідно до запропонованої словесно навчальної ситуації.

II. ЧИТАННЯ

А. Друк

а. Встановлювати співвідношення між окремими звуками та відповідним їм буквами.

б. Відчитувати вголос знайомі слова, висловлювання та прості речення.

в. Читати вголос з повним розумінням прості тексти в межах засвоєного мовного матеріялу.

Б. Письмо

а. Встановлювати співвідношення між окремими звуками та відповідним їм буквами.

б. Відчитувати вголос знайомі слова, висловлювання та прості речення.

в. Читати вголос з повним розумінням прості тексти в межах засвоєного мовного матеріялу.

III. ПИСАННЯ

А. Письмо

а. Уперше знайомитися з технікою письма українською мовою.

б. Встановити співвідношення між окремими звуками та відповідним їм буквами.

в. Писати власне ім'я та ототожнювати його зі своєю особою.

г. Користуватися в писемній мові частками так і ні у відповідь на запитання.

ТРЕТЯ КЛЯСА
УКРАЇНСЬКА МОВНА ДІЯЛЬНІСТЬ
РОЗВИТОК МОВНИХ УМІНЬ І НАВИЧОК

I. ГОВОРІННЯ

А. Дієслова

а. Утворювати похідні від інфінітива форми у множині та користуватися ними у висловлюванні.

Б. Займенники

а. Заміщати відомий іменник відповідним особовим займенником-відповідником.

б. Доповнювати значення відомого іменника відповідним присвійним займенником.

в. Уточнювати значення відомого іменника відповідним вказівним займенником.

г. Утворювати питальне речення замість поданого розповідного речення, користуючись питальним займенником.

В. Прикметники

а. Узгоджувати прикметник нульового ступеня порівняння з відомим іменником.

б. Узгоджувати прикметник першого ступеня порівняння з відомим іменником.

в. Узгоджувати прикметник другого ступеня порівняння з відомим іменником.

Г. Монологічне мовлення

а. Висловлюватися простими реченнями відповідно до навчальної ситуації, теми або серії тематично пов'язаних картин.

б. Передавати своїми словами у найпростіших реченнях зміст прослуханого або прочитаного в межах засвоєного мовного матеріялу.

Г. Діялогічне мовлення

а. Вести простий діялог із учителем і друзями у зв'язку з інформацією сприйнятою на слух або при читанні.

II. ЧИТАННЯ

А. Друк

а. Знати всі букви абетки і звукобуквенні відношення.

б. Читати вголос з повним розумінням вперше запропоновані тексти, побудовані на засвоєному в усному мовленні матеріялі.

Б. Письмо

а. Знати всі букви абетки і звукобуквенні відношення.

б. Відчитувати вголос і мовчки записи із класної дошки та зі зошита (свого та друзів) в межах засвоєного мовного матеріялу.

III. ПИСАННЯ

А. Графеми

а. Передавати в писемній мові тверді приголосні відповідними графемами.

б. Передавати в писемній мові наголошені голосні відповідними графемами.

в. Передавати в писемній мові нескладотворчі [й] і [ў].

Б. Дієслова

а. Передавати в писемній мові наказові форми дієслова в межах засвоєного мовного матеріялу.

б. Заповнювати в писемній мові порожнє місце відповідною неозначеною формою дієслова (інфінітивом) у висловлюванні та в реченні.

в. Заповнювати в писемній мові порожнє місце похідними від інфінітива формами в однині та множині та користуватися ними як і у висловлюваннях, так і в реченні.

В. Іменники

а. Писати власноруч імена (своє й друзів) у називному й знахідному відмінках та в кличній формі.

б. Писати власноруч назви речей, осіб і тварин у називному й знахідному відмінках та в кличній формі в межах засвоєного мовного матеріялу.

в. Писати власноруч прийменникові словосполучення, висловлені в місцевому відмінку, в межах засвоєного мовного матеріялу.

Г. Прислівники

а. Писати власноруч прислівники першого і другого ступенів порівняння в межах засвоєного мовного матеріялу.

б. Писати власноруч прислівники місця, напряму, часу та способу дії в межах засвоєного мовного матеріялу.

Ґ. Прийменники

а. Заповнювати в писемній мові порожнє місце прийменником напряму в межах засвоєного мовного матеріялу.

б. Заповнювати в писемній мові порожнє місце прийменником місця в межах засвоєного мовного матеріялу.

Д. Числівники

а. Заміщати в писемній мові цифру в реченні кількісним числівником від один до ста.

б. Писати щодня дату в зошитах, користуючись порядковими числівниками від один до тридцять один.

в. Заміщати в писемній мові цифру, з'єднану з граматичним закінченням через дефіс з кількісним числівником, порядковими числівниками від один до ста.

Е. Сполучники

а. Заповнювати в писемній мові порожнє місце відповідним єднальним, протиставним або причиновим сполучниками.

Ж. Синтакса

а. Утворювати і писати такі види простого речення:

i. розповідне непоширене,
ii. питальне непоширене,
iii. заперечне непоширене,
iv. окличне непоширене.

ЧЕТВЕРТА КЛЯСА
УКРАЇНСЬКА МОВНА ДІЯЛЬНІСТЬ
РОЗВИТОК МОВНИХ УМІНЬ І НАВИЧОК

I. ФОНОЛОГІЯ

а. Розрізняти у звуковій мові між твердими приголосними:

[д], [з], [л], [н], [с], [т], [ц];
і м'якими приголосними:

[д'], [з'], [л'], [н'], [с'], [т'], [ц'].

б. Розрізняти у звуковій мові між довгими твердими приголосними:

[д:], [з:], [л:], [н:], [с:], [т:], [ц:];
і довгими м'якими приголосними:

[д':], [з':], [л':], [н':], [с':], [т':], [ц':].

в. Розрізняти у звуковій мові між м'якими приголосними:

[д'], [з'], [л'], [н'], [с'], [т'], [ц'];
і довгими м'якими приголосними:

[д':], [з':], [л':], [н':], [с':], [т':], [ц':].

г. Розрізняти у звуковій мові між твердими приголосними:

[д], [з], [ж], [л], [м], [н], [с], [т], [ц], [ч];
і довгими твердими приголосними:

[д:], [з:], [ж:], [л:], [м:], [н:], [с:], [т:], [ц:], [ч:].

ґ. Розрізняти у звуковій мові всі випадки чергування звуків [і]/[й] та [у]/[в] як і осібно, так і з початком слів.

II. ПРАВОПИС

А. Графеми

а. Розрізняти між буквами (графеми) я, є, ю, ї та їх звуками (фонеми) і правильно передавати їх звукове значення в писемній мові.

б. Розрізняти між графемами я, є, ю, ї, і та їх фонемами в комбінації із графемами с, т, д, л, н, ц, з та правильно передавати звукове значення таких комбінацій в писемній мові.

в. Передавати довгі приголосні звуки (тверді й м'які) в писемній мові подвоєнням приголосних.

г. Ототожнювати буквосполучення дж та дз із відповідною їм фонемою та правильно передавати ці звуки в писемній мові.

ґ. Зважати на правильне чергування прийменників у-в та сполучників і-й відповідно до їх появи в писемній мові.

Б. Уживання великої букви

а. Писати назви як і географічні, так і топографічні з великої букви.

б. Писати назви свят як і державних, так і релігійних з великої букви.

В. Складні слова

а. Писати одним словом прислівники, в яких прийменник виступає як префікс.

б. Писати одним словом прикметники, в яких прислівник виступає як префікс.

Г. Правила переносу слів

а. Правильно розбивати по складах слова, враховуючи при цьому відкриті та закриті склади.

б. Правильно переносити в наступний рядок склади слова, яке не поміщається з кінцем рядка.

Ґ. Розділові знаки

а. Правильно ставити кому (,) в реченні.

б. Правильно ставити крапки (...) з кінцем речення.

в. Правильно ставити середник (;) в реченні.

г. Правильно ставити лапки (") в реченні.

III. МОРФОЛОГІЯ

А. Дієслова

а. Виділяти інфінітив (неозначену форму дієслова) у реченні.

б. Узгоджувати дієслово в теперішньому часі з іменником і займенником.

в. Утворювати усі особові форми теперішнього часу.

г. Ототожнювати похідні форми дієслова з інфінітивом.

Б. Іменники

а. Встановляти рід іменників.

б. Утворювати множинні форми іменників у називному відмінку.

в. Утворювати місцеву форму однини у зв'язку з прийменниками, які керують місцевим відмінком.

В. Займенники

а. Заміщати іменники в називному відмінку відповідним особовим займенником.

б. Узгоджувати присвійні займенники з іменниками у називному й місцевому відмінках однини й називному множини.

в. Узгоджувати вказівні займенники з іменниками у називному й місцевому відмінках однини й називному множини.

Г. Прикметники

а. Узгоджувати якісно-означальні прикметники із іменниками у називному й місцевому відмінках однини й називному множини.

б. Подавати прикметник у називному й місцевому відмінках однини й називному множини у відповідь на навідне запитання.

Ґ. Прийменники

а. Ставити іменник у місцевому відмінку однини після прийменників на, по, при, у/в, і о/об.

Д. Прислівники

а. Виділяти прислівник у реченні.

б. Подавати прислівник у відповідь на навідне запитання.

Е. Числівники

а. Узгоджувати кількісні числівники із іменником у називному відмінку однини й множини.

б. Узгоджувати порядкові числівники із іменником у називному й місцевому відмінках однини.

IV. СИНТАКСА

а. Поширювати просте речення, доповнюючи:

i. модальне дієслово інфінітивом;
ii. підмет вказівним і присвійним займенниками;
iii. підмет якісно-означальним прикметником;
iv. фразою, яка складається з прийменника та прикметника й іменника в місцевому відмінку;
v. прислівником.

б. Поєднувати поширені прості речення в:

i. єднальне складносурядне речення, користуючись сполучниками і(й) і та;
ii. зіставно-протиставне складносурядне речення, користуючись сполучниками а і але.

в. Поєднувати прості поширені речення в складнопідрядне:

i. з підрядним з'ясувальним, користуючись сполучником що;

ii. з підрядним причиновим, користуючись сполучниками бо і тому що.

П'ЯТА КЛЯСА
УКРАЇНСЬКА МОВНА ДІЯЛЬНІСТЬ
РОЗВИТОК МОВНИХ УМІНЬ І НАВИЧОК

І. МОРФОЛОГІЯ

А. Дієслова

а. Утворювати форми майбутнього складеного часу за допомогою дієслова "бути" з інфінітивом.

б. Утворювати усі особові й родові форми минулого недоконаного часу.

в. Ототожнювати похідні форми дієслова минулого часу з інфінітивом.

Б. Іменники

а. Утворювати давальну форму однини та множини.

б. Утворювати місцеву форму множини.

в. Утворювати знахідну форму однини та множини.

В. Займенники

а. Заміщати іменники у давальному, місцевому й знахідному відмінках однини і множини відповідним особовим займенником.

б. Узгоджувати присвійні займенники з іменниками у давальному й знахідному відмінках однини й множини та в місцевому множини.

в. Узгоджувати вказівні займенники з іменниками у давальному й знахідному відмінках однини й множини та в місцевому множини.

Г. Прикметники

а. Узгоджувати якісно-означальні прикметники із іменниками у давальному й знахідному відмінках однини й множини та в місцевому множини.

б. Подавати прикметник у давальному й знахідному відмінках однини й множини та в місцевому множини у відповідь на навідне запитання.

Г. Прийменники

а. Ставити іменник у місцевому відмінку множини після прийменників на, по, при, у/в, і о/об.

б. Ставити іменник у знахідному відмінках однини й множини після прийменників через, про.

Д. Числівники

а. Ставити порядкові числівники у давальному й знахідному відмінках однини й множини та в місцевому множини.

II. СИНТАКСА

а. Поширювати речення, доповнюючи:

i. прямим додатком,
ii. непрямим додатком,
iii. складним підметом,
iv. складним присудком.

б. Поєднувати прості поширені речення в складнопідрядне:

i. з підрядним часовим, користуючись сполучником коли;
ii. з підрядним місця, користуючись сполучниками де і куди.

ШОСТА КЛЯСА
УКРАЇНСЬКА МОВНА ДІЯЛЬНІСТЬ
РОЗВИТОК МОВНИХ УМІНЬ І НАВИЧОК

І. МОРФОЛОГІЯ

А. Дієслова

а. Утворювати зворотні форми минулого, теперішнього і майбутнього недоконаного часів у всіх особових і родових формах.

Б. Іменники

а. Утворювати родову форму однини та множини.

б. Утворювати орудну форму однини та множини.

В. Займенники

а. Заміщати іменники у родовому й орудному відмінках однини і множини відповідним особовим займенником.

Г. Прикметники

а. Узгоджувати якісно-означальні прикметники із іменниками у родовому й орудному відмінках однини й множини.

б. Подавати прикметник у родовому й орудному відмінках однини й множини у відповідь на навідне запитання.

Ґ. Прийменники

а. Ставити іменник у родовому відмінку однини й множини після прийменників у, без, після, для.

б. Ставити іменник у орудному відмінку однини й множини після прийменників з, за, між, перед.

Д. Числівники

а. Ставити порядкові числівники у родовому й орудному відмінках однини й множини.

II. СИНТАКСА

а. Поєднувати прості поширені речення у складнопідрядне:

і. з підрядним умовним, користуючись сполучником якщо.

MINIMUM VOCABULARY ACQUISITION LIST GRADES 1-3

СЛОВНИК-МІНІМУМ: КЛЯСИ 1-3

ОСІНЬ

а) ШКОЛА

Працівники

директор	секретарка	бібліотекар(ка)
сторож	патруль	учитель(ка)

Учасники

хлопець	дівчина	діти
школяр	школярка	школярі
учень	учениця	учні
друг	подруга	друзі
товариш	товаришка	товариші

Приміщення

кляса	клясна кімната	комірка
бібліотека	учительська "	коридор
лазничка	кімната сторожа	куток
спортзаля	роздягальня	сходи
медпункт	сцена	вікно

Приладдя

олівець	ґумка	папір
перо	лінійка	книжка
крейда	ножиці	зошит
кредки	клей	липка стрічка
пастелі	кнопка	кольорові олівці

Обладнання

таблиця	стіл	прапор
дзвінок	крісло	касетка
гудок	парта	телевізор
годинник	лавка	програвач
стругалка	килим	магнітофон
екран	фарба	кодоскоп
карта	(клясна) дошка	фільмоскоп

Ігри

складанка	пластиліна	вигра

б) КОЛЬОРИ

Основні

червоний	синій	жовтий
чорний	білий	

Похідні

помаранчевий	рожевий	сивий
пурпуровий	зелений	рудий
коричневий	брунатний	білявий
золотий	бронзовий	срібний

в) ФОРМИ

Геометричні

коло	трикутник	лінія
квадрат	чотирикутник	оваль

г) ЧИСЛА

Кількісні

один	чотирнадцять	дев'ятдесят
два	п'ятнадцять	сто
три	шістнадцять	двісті
чотири	сімнадцять	триста
п'ять	вісімнадцять	чотириста
шість	дев'ятнадцять	п'ятсот
сім	двадцять	шістсот
вісім	тридцять	сімсот
дев'ять	сорок	вісімсот
десять	п'ятдесят	дев'ятсот
одинадцять	шістдесят	тисяча
дванадцять	сімдесят	мільйон
тринадцять		

г) ЧАС

Місяці року

січень	травень	вересень
лютий	червень	жовтень
березень	липень	листопад
квітень	серпень	грудень

Дні тихня

понеділок	четвер	субота
вівторок	п'ятниця	неділя
середа		

д) СВЯТА

День Подяки

подяка	їжа	жнива
молитва	гарбуз	овочі
Бог	індик	дякую

Галовін

відьма	лилик/кажан	торба
страхопуд	сова	торбинка
дух	кіт	мішок
вампір	місяць	цукерки
кістяк	маска	яблуко
гарбуз-ліхтар	костюм	чоколяда
паркан/пліт	кров	ґума

День Пам'яті

мак	хрест	пам'ятник
мир	вінок	квіти
вояки	війна	смерть
цвинтар	могила	хвилина мовчанки

е) МОЯ ОСОБА

Частина тіла

шкіра
плече
рука
коліно
язик
пальці
шия
горло
нога
рамено
вуса
пуп
живіт
плечі
личка
зуби
лікоть
рот
очі
вуха
борода
чоло
кістка
стегно
ніготь
підборіддя
спина
брови
ніс
уста
волосся
лице
щока
губа
зап'ясток
груди
ребро

Вирази обличчя

веселий
стомлений
сумний
перестрашений
страшний
сердитий
смішний

є) СЕЗОННІ ЯВИЩА

Зміни в природі

трава жовтіє
листя міняє колір
листя падає/в'яне
листки падуть
квітки в'януть
пташки відлітають
тварини збирають їжу
тварини ховаються в нори
осінь настає

Погода

дощ іде
вітер віє
хмарно
холодно

Діяльність людини

загрібати листя граблями
викопувати бараболі/картоплі
чистити город
збирати жнива
пресувати солому

ж) ДАРИ ПРИРОДИ

Садовина/овочі

ґрейпфрут	ягоди	чорниці
яблуко	черешні	малини
грушка	вишні	виноград
помаранча	суниці	ананас
сливка	полуниці	банан
цитрина	ківі	

Городина/ярина

буряк	кукурудза	цибуля
горох	часник	помідор
капуста	морква	диня
квасоля	огірок	гарбуз
картопля	салата	диня
бараболя	селера	цвітна капуста
броколі	шпінат	хрін
редька	гриби	

з) ПРАВИЛА БЕЗПЕКИ

У дорозі до школи й додому

переходити там, де перехід
чекати спокійно на автобус
слухати шкільних патрулів
ходити по хіднику, а не по дорозі

и) ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я

Щоденні навички й використані засоби

мити руки/лице	мило	рушник
чистити зуби	зубна щітка	зубна паста
чесати волосся	щітка	гребінь

Медперсонал

лікар/доктор	дантист	медсестра

i) ОДЯГ

Осінній одяг

жакет (дівчачий)	спідниця	панчохи
куртка (хлоп'яча)	суконка	черевики
плащ	дощовик	чоботи
пальто	тенісівки	сорочка
штани	шкарпетки	блюзка
светер		

ЗИМА

а) ЖИТЛО/ДІМ

Різновиди

помешкання
хата (для людей)
буда (для пса)
стайня (для худоби)
акварій (для рибки)

гніздо (для птахів) / (для тварин)
клітка
нора
дупло

Частини хати

дах	комин	коминок
стіна	стеля	комірка
вікно	сходи	підвал
двері	підлога	

Хатні меблі й устаткування по кімнатах

спальня:	ліжко	коц
	шафа	килим
	столик	фіранки
	лямпа	подушка
	крісло	простирало
	комод	годинник
вітальня:	ваза	радіо
	вазонок	телевізор
і	диван	програвач
загальна	канапа	пластинка
кімната:	крісло	радіола
	лямпа	стереопрогравач
	коминок	магнітофон
	килим	відеомагнітофон
кухня:	стіл	плита
	крісло	мікрохвилева піч
	телефон	умивальник
	шафи	посуд
	полиці	смітник
	холодильник	начиння
	посудомийка	піч
	мітла	

умивальня:	ванна	щітка
	унітаз	аптечка
	дзеркало	зубна паста
	душ	зубна щітка
	мило	склянка
	рушник	кран
	гребінь	
кабінет:	стіл	крісло
	бібліотека	лямпа
	картотека	килим
	комп'ютер	телефон
	фортепіяно	
їдальня:	стіл	чайний посуд
	крісло	люстра
	буфет	обрус

б) СВЯТА

День св. Миколая

мітра	дзвіночки	чемний
омофор	сани	нечемний
жезл	подарунки	небо
ризи	ангел	концерт
вуса	прутик	проба
борода		

Різдвяні свята

Святий вечір	Новий рік
Різдво Христове	Йордан

Різдвяні символи

ялинка	прикраси	вертеп
сосна	зірка	зірка/звізда
	дідух	свічка

Різдвяні страви

кутя	капусняк	узвар
борщ	голубці	горіхи
риба	вареники	пампушки
оцет	гриби	медівник
калач	студинець	маківник

Різдвяні звичаї

коляди	привіти:	Христос Рождається!
колядники		Славіте Його!
колядувати		
віншування		Веселих свят!
прикрасити ялинку		
іти до церкви		Христос Народився!
посилати картки		Славімо Його!

Новий Рік/Маланка

засівати	привіти:	З Новим Роком!
пшениця		
календар		Щасливого Нового Року!

День св. Валентина

серце	друзі	побажання
любов	друг	листоноша
пошта	подруга	пакунок
лист	карточка	адреса

в) МОЯ РОДИНА

Основне поняття родини

тато	сестра	тітка/тета
мама	дід	
діти	баба	мала родина
брат	дядько/вуйко	велика родина

Відмінності між родинами

культура	місце проживання	число дітей

Обов'язки членів

праця	розвага	допомога

г) СЕЗОННІ ЯВИЩА

Зміни в природі

довгі ночі
короткі дні
зима настає
вода замерзає
зимно надворі
мороз на вікнах
сніжинки падають

Погода

сніг паде
вітер віє
град б'є
завірюха
снігом мете
буря завіває

Діяльність людини взимку

відкидати сніг
замітати сходи

Зимові ігри

спускатися на санках
спускатися на лижах
ковзатися на ковзанах
ліпити снігову бабу
кидати сніжки
грати у гокей/керлінг
їхати на мотосанах/скіду
будувати іглу

ґ) ЧУТТЯ

Органи чуттів

ніс — нюх — нюхати
вуха — слух — слухати
язик — смак — куштувати
пальці — дотик — доторкати
очі — зір — бачити

Чуттєві поняття

солодкий — м'який — глухий
квасний — твердий — ясний
солоний — рівний — темний
гіркий

д) ОДЯГ

Зимовий одяг

рукавиці	шалик	навушники
светер	панчохи	сніговці
шапка	парка	комбінезон
чоботи	ковзани	лижні штани

ВЕСНА

а) СЕЛО/ФАРМА

Будинки

хата	стайня	пташник
ґараж	корівник	клітка
клуня	курник	загорода
комора	свинарник	хлів

Садиба

поле	огорожа	під'їзд
пасовисько	ворота	ліс
подвір'я	хвіртка	квітник
город	шпихлір	

Машини

трактор	сівалка	півтонка
комбайн	віз	самоскид

Приладдя

сапа	косарка	тачка
граблі	лопата	шлянґ
рискаль	відро	

Свійські тварини

самка	самець	малятко
курка	півень	курятко
гуска	гусак	гусенятко
качка	качур	каченятко
індичка	індик	індиченятко
корова	бугай	телятко
кобила	кінь	лошатко
свиня	кнур	поросятко
вівця	баран	ягнятко
коза	цап	козенятко
	заєць	зайченятко

Домашні тварини

кітка	кіт	котенятко
сука	пес	песенятко
	кролик	кроленятко

Сільськогосподарська діяльність

орати поле
сіяти зерно
доїти корови
замітати хідник
косити сіно
садити насіння

б) СВЯТА

Великодні свята

квітна неділя
страсний четвер
велика п'ятниця
велика субота
Великдень (Пасха)
поливний понеділок

Великодні символи

шутки (лоза, верба)
хрест
гріб
плащаниця
піст
свічка

Великодні страви

кошик
свячене
серветка
паска
бабка
сіль
ковбаса
шинка
сир
яйце
масло
хрін
буряки
печінка
сало
оцет

Великодні звичаї

шуткувати
постити
чистити хату
пекти паску
святити паску
виводити гаївки/гагілки

віршик: Лоза б'є, не я б'ю,
За тиждень Великдень!

привіт: Христос Воскрес!
Воістину Воскрес!

Писанкарство

кистка
писальце
віск
краска
фарба
свічка

красити яйця
писати писанки
крапати крапанки
дряпати дряпанки
топити } віск
стирати }

в) СЕЗОННІ ЯВИЩА

Зміни в природі

весна настає
трава зеленіє
пташки прилітають

пташка звиває гніздо
тварини вилізають з нори
дерева пускають бруньки
хробаки вилізають після дощу

Погода

дощ іде
сніг топиться
лід розтає
теплий вітер віє
вода тече
ріка пливе

болото
калюжа
тепло
ясно

Діяльність людини навесні

садити квіти
копати город
косити траву

чистити подвір'я
підливати город
доглядати квіти

ЛІТО

а) МІСТО

Вулиця

хідник
перехрестя
знак
дорога
зупинка
перехід
бульвар
автострада
світлофор
міст
парк
залізниця

Транспорт

авто
автобус
мотоцикл
човен
каное
корабель
півтонка
літак
таксі
поїзд
вертоліт
джет
ракета
автофургон
вантажівка
пожежне авто
поліцейське авто
амбулянс
самоскид

Будинки

пошта
школа
церква
бібліотека
музей
лікарня
аеропорт
заля
пожежна станція
автобусна станція
залізнична станція
житловий будинок

Підприємства

крамниця
м'ясарня
пекарня
молочарня
квітярня
аптека
ресторан
готель
банк
ґараж
фабрика
театр
кінотеатр

Суспільні працівники

листоноша
поштар
пожежник
поліцист
священик
ветеринар

Підприємці

продавець	квітяр	банкір
м'ясар	аптекар	механік
пекар	ресторатор	столяр/тесляр
молочар	готельник	касирка
	перукар	маляр

б) СВЯТА

День Матері

квіти	подарунок	поцілунок
рожі	букет	флякон
картка	корсаж	вазонок
рукоділля		парфума

День Батька

краватка	поміч	риболовне приладдя
одеколон	обіцянка	добра поведінка
попільничка	лікер	запальничка

в) ПАРК

Зоопарк

вуж	пава	зебра
змія	сова	бізон
крокодил	орел	верблюд
черепаха	куґуар	жирафа
дельфін	леопард	кенґуру
акула	тигр	лось
кит	гієна	олень
бобер	лев	носоріг
видра	рись	гіпопотам
лебідь	ведмідь	тхір
флямінґо	вовк	єнот
бузьок	лис	їжак
папуга	пінґвін	ховрах

Дитячий майданчик

гойдалка	пісочниця	стінка
гірка	драбина	каруселя
вага	фонтанчик	басейн
лавка	кляси	

Заповідник

ліс	річка	риболовля
горб	джерело	таборування
озеро	криниця	веслування
пляж	ріка	плавання
кущі	вежа	прогулька
ставок	автостоянка	ватра
пікніковий стіл		шатро

г) ЕКСКУРСІЇ

Планетарій

місяць	сонце	комета
небо	зірки	планета
екран	проєктор	телескоп
		сузір'я

Музей/історичні пам'ятки

діограма	виставка	експорт
провідник	пам'ятник	таблиця
програма		
скульптура	фотографія	карти
модель	образ	картина
газета	журнал	каталоґ

ЦИРК

слон	оркестра	музикант
господар	сміхун/паяц	арена
акробат	жонґлер	маґ
линва	сітка	трибуна
гармата	штука	бальончик

г) СЕЗОННІ ЯВИЩА

Зміни в природі

літо настає	город росте
довгі гарячі дні	квіти цвітуть
короткі теплі ночі	комахи вилізають

Погода

сонце пече/гріє	град б'є
грім гримить	дощ ллє
туман стелиться	веселка на небі

Літні розваги

засмагати на сонці	ловити рибу
купатися в озері	відпочивати надворі
лежати на пляжі	їхати на табір
їхати на вакації	таборувати за містом

Діяльність людини влітку

полоти город	збирати городину
малювати хату/паркан	гриби/ягоди
підстригати травник	

Комахи

муха	бджола	мурашка
жук	метелик	гусениця
комар	нетля	коник
зозулька	джміль	цвіркун
павук	оса	

Ігри

скакалка	схованки	змагання
кляси	обруч	перегони
кульки	ролики	лапанки

д) ОДЯГ

Літній одяг

короткі штани	футболка	купелевий стрій
спідниця	сандалі	трикот
спортсветер	капелюх	

COMMON CLASSROOM EXPRESSIONS	ПОВСЯКДЕННІ ВИСЛОВИ І ВКАЗІВКИ
Good-day	Добридень!
Good-morning	Доброго ранку!
Good-bye	До побачення!
How are you?	Як ся маєш?/маєте?
Fine, thank-you, and you?	Дякую, дуже добре. А ти?/ви?
Excuse me.	Пробач!/Пробачте! Вибач!/Вибачте!
Pardon?	Прошу?
Please.	Прошу. Будь ласка.
Thank-you.	Дякую.
You're welcome.	Нема за що. Прошу.
Listen.	Слухай!/Служайте!
Pay attention.	Уважай!/Уважайте!
Quiet! Silence!	Тихо! Спокій!
Stop!	Перестань!/Перестаньте!
Come here.	Ходи сюди!/Ходіть сюди!
Show me.	Покажи мені!/Покажіть мені!
Listen carefully!	Слухайте уважно!
Settle down.	Спокійно!
Boys and girls.	Хлопці й дівчата.
Don't hurry.	Не спіши!/Не спішіть!
Attention.	Увага!
Enter the classroom.	Заходь/Заходьте в клясу!
Please come in!	Прошу ввійти!
Go to the door.	Іди/Ідіть до дверей!
Go to the window.	Іди/Ідіть до вікна!
Open the door.	Відчини/Відчиніть двері!
Close the door.	Зачини/Зачиніть двері!
Open the window.	Відчини/Відчиніть вікно!
Close the window.	Зачини/Зачиніть вікно!
Begin.	Починай!/Починайте!
Very Good!	Дуже добре!
Line up.	Стань/те в ряд!
Stand up.	Устань!/Устаньте!

Sit down.	Сідай!/Сідайте!
Sit on the floor.	Сідай/Сідайте на підлогу!
Return to your place.	Сідай/те на місце.
Please distribute...	Прошу роздати...
Please pass...	Прошу передати...Подай далі.
Hang up your coats.	Повісьте плащі.
Dress for outdoors.	Одягайтеся!
Take off your shoes.	Роззуйся!/Роззуйтеся!
Change for gym.	Переодягніться на фізкультуру.
Pick-up...	Позбирай.../Позбирайте...
Draw...	Рисуй!/Рисуйте!
Paint...	Малюй!/Малюйте!
Colour...	Розмалюй!/Розмалюйте!
Cut out...	Витинай/Витинайте!
Bring me...	Принеси мені...Принесіть мені...
Give me...	Дай мені... Дайте мені...
Open your books.	Розгорни/Розгорніть книжки!
Close your notebooks.	Згорни/Згорніть зошити!
Put your books away.	Поклади/Покладіть книжки в парту.
Draw me a...	Нарисуй/Нарисуйте мені...
Do as I do.	Роби/Робіть так, як я роблю.
Take this home.	Візьми/Візьміть це додому!
Go to your seat.	Іди/Ідіть на місце!
Leave the room.	Вийди/Вийдіть з кляси!
Let's see.	Подивімося!
Speak louder.	Говори/Говоріть голосніше!
Speak more quickly.	Говори/Говоріть швидше!
Speak more slowly.	Говори/Говоріть повільніше!
Time to go home.	Час додому.
Erase the blackboard.	Витри/Витріть дошку!
Go to the washroom.	Іди/Ідіть до лазнички.
On the shelf.	На полиці.
In the cupboard.	У шафі.
Don't chew gum.	Не жуй/жуйте ґуми!
Throw your gum in the basket.	Вкинь/Вкиньте ґуму в кошик.

What have you got?	Що ти маєш?
This is for me.	Це для мене.
Let's sing.	Заспіваймо! Заспівайте!
Stand for exercises.	Устаньте на фізкультхвилинку!
See you tomorrow.	Побачимося завтра.
See you Monday.	Побачимося в понеділок.
Listen to the announcements.	Слухайте оголошень!
Attention!	Увага!
Time for recess.	Час на перерву.
Time for lunch.	Час на обід.
Just right.	Якраз добре!
Let me go.	Пусти/Пустіть мене.
Let him/her do it.	Нехай робить.
It is too cold.	Захолодно.
It is too warm.	Затепло.
Give it back.	Віддай!/Віддайте!
It is mine.	Це моє.
I was first.	Я був перший/була перша.
Line up.	Стань/Станьте в ряд!
Clap your hands.	Плещіть у долоні!
Raise your hands, please!	Руки вгору, прошу!
Why are you late?	Чому ти спізнився/спізнилася?
Go to the office.	Іди/Ідіть до канцелярії!
Time to play.	Час бавитися.
Get the record player.	Дістань програвач!
Get the tape player.	Дістань магнітофон!
Speak in Ukrainian.	Говори/Говоріть по-українському!
Make a circle.	Ставайте в коло!
Don't be late.	Не спізняйся/спізняйтеся!
I don't understand.	Я не розумію.
Underline.	Підкресли!/Підкресліть!
Fill in the blanks.	Впишіть у порожньому місці.
What time is it now?	Котра тепер година?
I didn't do it.	Я не зробив/зробила цього.
Don't run.	Не біжи!/Не біжіть!

Don't talk.	Не говори! Не говоріть!
To give permission.	Дозволити. Дати дозвіл.
I like...	Мені подобається.
Sharpen the pencil.	Застружи олівець.